

Vitenskapskomiteen for mattrygghet
Pb 4404 Nydalen
0403 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 2012/220047
Dato: 11.10.2012
Org.nr: 985 399 077

v/ Bente Mangschou

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

VITAMIN A OG VITAMIN D FRA KOSTTILSKUDD

Mattilsynet viser til utkast til bestilling av en risikovurdering av vitamin A og vitamin D i kosttilskudd oversendt på e-post 17. oktober 2011, og senere diskusjoner om bestillingen, og sender med dette den endelige bestillingen.

Bakgrunn for saken

Regelverket

Det skal i følge direktiv 2002/46/EF om kosttilskudd og forordning (EF) nr. 1925/2006 om tilsetning av vitaminer og mineraler og visse andre stoffer til mat, fastsettes felles maksimums- og minimumsgrenser i EU for innhold av vitaminer og mineraler i henholdsvis kosttilskudd og vanlige matvarer.

Kosttilskudddirektivet er gjennomført i norsk rett i kosttilskuddforskriften, og berikingsforordningen er gjennomført i forskrift om tilsetning av vitaminer, mineraler og visse andre stoffer til mat.

De nasjonale maksimumsgrensene for vitaminer og mineraler som var fastsatt i den tidligere vitamin- og mineraltilskuddforskriften fra 1986¹ ble videreført i kosttilskuddforskriften og gjelder til det er fastsatt felles maksimums- og minimumsgrenser for innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd på EU-nivå. På samme måte er den nasjonale godkjenningsordningen for tilsetning av vitaminer og mineraler til næringsmidler opprettholdt i overgangsperioden fram til felles maksimumsgrenser for innhold av vitaminer og mineraler er fastsatt.

Maksimumsgrenser for innhold av vitaminer og mineraler i henholdsvis kosttilskudd og vanlige matvarer skal fastsettes ut fra følgende kriterier:

- Fastsatte øvre tolerable inntaksnivå (UL) for vitaminer og mineraler
- Inntak av vitaminer og mineraler fra kostholdet
- Anbefalt inntak av vitaminer og mineraler i befolkningen (referanseverdien)
- Når det er liten margin mellom anbefalt daglig inntak (referanseverdien) og den øvre trygge grensen skal enkeltprodukters bidrag til kostholdet i hele/deler av befolkningen og produktets ernæringsprofil tas i betraktning

¹ Forskrift 25. september 1986 nr. 1918 for produksjon og frambud m.v. av vitamin- og mineraltilskudd

I 2006 ble arbeidet med å utarbeide felles maksimums- og minimumsgrenser for innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd og næringsmidler startet i EU. Kommisjonen sendte i juni 2006 et diskusjonsnotat på åpen høring, hvor Mattilsynet sendte et innspill basert på en uttalelse fra Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM)². Arbeidet ble videreført i arbeidsgrupper, men arbeidet stoppet opp for et par år siden og tidsrammen for det videre arbeidet og når det forventes slutført er ikke kjent.

Vurdering av maksimumsgrenser for vitamin A og vitamin D

Mattilsynet ønsker å vurdere om de nasjonale maksimumsgrensene for vitamin A og vitamin D i kosttilskuddforskriften skal endres etter en vurdering ut fra kriteriene angitt ovenfor.

Maksimumsgrensen for vitamin A i kosttilskudd er i dag 1500 µg RE/dag, og maksimumsgrensen for vitamin D i kosttilskudd er 10 µg/dag³.

EUs vitenskapskomité (Scientific Committee on Food) har fastsatt UL for vitamin A (opinion vedtatt 26. september 2002) og for vitamin D (opinion vedtatt 4. desember 2002, og en ny vurdering publisert 27. juli 2012).

Tabell 1: UL for vitamin A (SCF 2002)

Vitamin A		
	Alder	UL (µg RE/dag)
Barn	1-3 år	800
Barn	4-6 år	1100
Barn	7-10 år	1500
Barn	11-14 år	2000
Barn	15-17 år	2600
Voksne*	> 18 år	3000

* Gjelder for kvinner i fruktbar alder og menn, gjelder ikke for kvinner etter overgangsalder (hvor det anbefales inntak under 1500 µg RE/dag)

Tabell 2: UL for vitamin D (SCF 2002)

Vitamin D		
	Alder	UL (µg)
Barn	0-2 år	25
Barn	3-10 år	25
Barn	11-17 år	50
Voksne*	> 18 år	50

* UL for voksne gjelder også for gravide og ammende

Tilsetning av vitamin A og vitamin D til mat og drikke (beriking)

VKM har tidligere tilpasset en dansk modell til norske forhold, for å kunne gjøre en helhetlig risikovurdering ved tilsetning av vitaminer og mineraler til mat og drikke. Modellen setter maksimumsgrenser for tilsetning av vitaminer og mineraler. Mattilsynet behandler søknader om beriking basert på denne modellen. Etter dagens forvaltningspraksis tillates tilsetninger av vitamin D i mengder opptil 1,1 µg/100kcal (det er gitt få tillatelser med denne mengden), mens det ikke kan tilsettes vitamin A (grensen er 0 µg/100kcal).

²

http://www.mattilsynet.no/regelverksutvikling/forbrukerhensyn/regelverksutvikling_kosttilskudd_vitaminer_og_mineraler_maksimums_og_minimumsgrenser_e_s_54884

³ [Vedlegg 1 til kosttilskuddforskriften: Maksimums- og minimumsgrenser for innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd](#)

Ved arbeidet med å utarbeide felles maksimums- og minimumsgrenser for innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd og næringsmidler i EU har det vært diskutert ulike modeller for å ivareta totalinntaket av vitaminer og mineraler fra både berikede matvarer og kosttilskudd.

Oppdrag

VKM bes om å vurdere maksimumsgrenser for vitamin A og vitamin D i kosttilskudd; ut fra UL, inntaket fra det norske kostholdet og anbefalt inntak i befolkningen. Vurderingen skal inkludere barn over 3 år, unge og voksne.

Det er viktig å ivareta at totalinntaket av vitaminer og mineraler fra alle kilder (kostholdet, berikede matvarer og kosttilskudd) ikke overstiger UL. VKM bes derfor om å vurdere maksimumsgrensene for vitamin A og D i berikingsmodellen i sammenheng med vurderingen som gjøres for kosttilskudd.

Inntaksdata

Datafilene til den nye kostholdsundersøkelsen Norkost 3 (inntak hos voksne) vil bli tilgjengelig i kostberegningssystemet KBS innen 2011. Vi ønsker at de nye dataene legges til grunn ved vurderingen. For øvrig må relevante kostholdsdata for barn og unge legges til grunn.

Tidsramme

Tidsfrist: 15. november 2012

Saksansvarlig i Mattilsynet

Svanhild Vaskinn, Seksjon forbrukerhensyn, Regelverksavdelingen
svvas@mattilsynet.no

Med hilsen

Merethe Steen
Seksjonssjef, Forbrukerhensyn